

MB
278.441

Devecsery László

HOLDÁRNYÉK

Wéber Zsóka illusztrációival

Devecsery László
HOLDÁRNYÉK

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Devecsery László

HOLDÁRNYÉK

- IDŐTLENÜL -

2. kiadás

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Wéber Zsóka illusztrációival

© Devecsery László
© Wéber Zsóka

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

MF 278. h41

2019

ISBN 978-615-5615-85-6

Croatica Kiadó, Budapest, 2019
Felelős kiadó: Horváth Csaba

Beköszöntő, avagy: előszó a 2. kiadáshoz

Időtlenül, írtam alcímként. S most eszembe jut, hogy a kötetben egyetlen vers után szerepel évszám:

Csendet, boltakat temetnek, harangoznak: 1971.

Miért? Talán példája az időtlenségnek, a maradandó létnek.

A görög bölcsek fogalmazták meg: bármilyen műalkotást hozol létre, kritikával fogadd! Vedd elő 7 óra, 7 nap, 7 hét, 7 hónap, 7 év múlva!

Amennyiben ekkor is megnyeri tetszésedet, akkor nagy valószínűséggel megszületett ez a sajátos időtlenség. Hasonló s egyre nagyobb szeretettel és figyelemmel fordulok az első kiadásban még nem szereplő *Passióhoz* (1991.). Ahogy a *Ködbontók* is meghatározott életszakasz részese.

A címek, versek kiemelése nem jelenti azt, hogy a többi mű kevésbé fontos számomra. Néhánynak azonban még ki kell állnia az időtlenség próbáját.

A 2. kiadást ünnepi köntösben nyújtja át Önöknek a Croatica Kiadó. Köszönet érte! S köszönet Önnek is Kedves Olvasó, amiért hűséges maradt a versek világához.

FÉNYKORONA

(Földrengés dübörgött és kegyetlen
bombák pusztítottak...)

Városunk újra él és a fény
teret, fákat és házakat
advent várakozó csendjével
beborít.

Távol-idő idéz és ölel,
Hórusz messzi távolból figyel,
Ízisz és Ozirisz múlt-közel...

Márton lovának patája dobban,
Quirinus-émlék a habokban...

*

Voltam vándor is, ki visszatért,
lehajolt csöppnyi rögökért,
múltból itt maradt könnyekért,
hogy magunkra terítsem
Márton óvó köpenyét!

Országos Széchényi Könyvtár

CÉDRUSSÁ VÁLOK...

Cédrusok árnyékában élek:
cédrussá válok magam is.
Közöttük keményül a lélek,
ezredévek kérgesülnek
bennem: belőle megélt századok.
Végtelenség ígérete testem:
tudom, egyszer mégis meghalok.
Választani kényszer nem enged,
de ágaimmal nem tépek sebet.
Mágikus csomómat feloldom:
tiétek legyen varázs, küzdelem.
Pogány körmenet, vadóc-sereg,
köröttem, belőlem vonulnak el:
valahány teremő őszám,
távol vagy gondolat-közeli,
őrvidéki büszke legények
konok fejjel, bölcs akarattal,
hitetlen hittel jövőt-hívők,
s kérges tenyerű szántóvetők.

Cédrusok árnyékában élek:
cédrussá válok magam is.
Közöttünk keményül a lélek.
Hazára-honra hű gyökérrel,
megoszthatatlan szenvedéssel,
megosztott örömmel, reménnyel,
jöjjetek hozzám zarándokok!

Országos Széchenyi Könyvtár

SZÁMKIVETETT

Hóhalom:
vörös rózsza
a havon.

Idegen:
télidőben.

Kivetett:
megtagadták,
hullatja
fagyott szirmát.

A megdermedt
lélek: örül
a télnek.

Hó, fehér
takaró:
hóhalom:
rózsza vérzik
a havon.

Orange Juchitany Kany rai

FÉNYTELEN

Ködben az éj – és
ködben a város,
ködben az utca:
egy kicsit sáros.

Ködben a torony,
ködben a házak,
ködben a várak,
ködben az álmok,
ködben a képek,
amiket nézek,

így távolodnak
régi emlékek.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Országos Széchényi Könyvtár

ISKARIÓTIAK

Éjszakában, vak világban, csillagtalán izzó nyárban,
kitárt testtel, vasszegekkel, tusázva a végtelennel,
felhasítva végletekkel, önnön sorsát ki nem érti,
vagy ki érzi, másnak adná, újra, megint megtanulná,
nem vetheti le keresztjét, neki szánták, reá szabták,
megtalálta ön-Júdását, ki hűséget egyet ismer:
légyen verve Krisztus szeggel, hajoljon a keresztfára,
fájdalomnak nincsen árnya, árulásnak jó az ára;
öngyilkosok sosem lesznek, hogyha gyűlnek a kereszttek,
szabadságuk vérrel váltott; nem találnak prófétának
valót: egyet, üresek a halál-hegyek, feszítetlen keresztekre
felfeszülni törvény nékik, örökségül elárulják egymást
ezért, s ki élők megmaradhat, azt választják legfőbb
gaznak, amíg jó a hatalmasnak, aztán halál lesz a bére;
s ki túléli legvégtére, őt Heródes aranytálon felkínál majd
egy utolsó vigasságon; s új törvények megszületnek,
új árulót kineveznek, mert a világ ekként forog;
Krisztus-sorsnak gyolcs a hajlék, harmadnap hajnali ég
lehet-e még menedéke, feltámadás hű reménye,
mert a követ a sír előtt vasbetonnal befalzták.

Orange Screenshot by Kelly Fan

HARMADNAP

Három kereszt a Golgotán.
Középen Jézus. S két lator.
...és botladozó léptekkel
jövünk az úton valahol.

Kárpit hasad és reng a Föld.
Azután csend – mint azelőtt.
Rajtunk a sziklasír-magány,
és érkeznek majd az asszonyok
a harmadik nap hajnalán.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Országos Széchényi Könyvtár

ÉJJEL

1950.....

Léptek koppannak az éjszakában.
Felhők mögé bújnak a csillagok.
Félelem motoz az ágyak melegében.
Kutyák vonyítanak, holdtalan
sincs álmuk, pillanatnyi haláltusájuk.
Roppan a pallang, hanyatt dől,
nézné ég-magasát, föld ölelné;
arcát tapossák.

Ablakok sírnak, fény fakul,
reggel készül, mégis alkonyul.
Feltépett dunyha-nyugalmak,
párna-csend, elengedett, tétova
kezek; irányt mutatnak fegyverek.
Tehén bődul, kisborjú jajong;
elhagyott kutyaházak, magányos
udvarok.
Szél lobog,
tüzet kiált.

Léptek koppannak az éjszakában.
Felhők mögé bújik a szél...
Ajtó csapódik: fekete-autó-hatalom.
Ajtók jajdulnak, bakancsok tépnek
forgács-sebet; szabad az út;
a padlás felsöpörve, utolsó
búzaszemét rejti titkos üregbe
egy kiséger.

Mit ennél gyermekem?
Kenyérhaját, meleg csendet,
nem adhatok azt sem neked.
Aludj! Álmod nyugodt legyen!
Álmodj magadnak Göncölt, égi
szekeret: robog veled messzi
utakra, s kalácsot ad az éj,
meg tejfehér álmot. Csendet én
nem adhatok.
Hajtsd le karomra kis fejed,
párnádat hasították: pihe-csend,
vagy hóvihár, nem számít!
Aludj, kisfiam!

Feltúrt nyugalom, ruhák
nyújtóznak szertesét.

Szél lobog,
tüzet kiált.

Léptek koppannak az éjszakában.
A Göncölszekér is elrobog;
Fiastyúk csibéit hívja,
féli az éjjel árnyait.

Rácsok mögött hallgat a szó.

Öklök, lábak dörömbölnek,
kiszolgált hatalom örvényt
teremt. Lehúz az éj, az ár,
ember és állat reggelt kutat:
önkény bilincsbe verte,
nem jöhet.

Meddig tart még az éj?
Szél lobog,
tüzet kiált.

HÉTKÖZNAPOK

A kakasnak vérét vették:
ostoba tyúkok körülállták
a hajdan-volt szorgalmas császárt.
Kifolyt vérét felkertyolták:
miféle erőre vágytak tőle,
vagy arra eszméltek, mily
mulandó a szemétdomb
dicsősége

HERÓDES-HITEK HELYETT

A Háromkirályok hitét kellene megtanulnunk!
Félre a Heródes-hitekkel, hogy hatalmuk örök!
Aprószentek korbácsütésétől nyílnak vérrögök.
Mégis Megváltó születik karácsonnyal,
a Keresztre feszített igaz,
s mennyien még a légió-utak mellett,
sokszor már arra sem tellett, hogy ácsoljanak,
hogy Keresztekét ácsoljanak,
a töviskoronák, a tüske-ékszerek,
a Kegyelemdöfések is időtlenné váltak,
mert egyre többen voltak, akik prófétáltak,
mind egyet mondtak, megváltó hittel,
mögöttük most még csak árnyék-keresztekkel,
mert tudták, lesz: Egyetlen ember,
aki magára veszi a Világ Bűneit,
s eljönnek majd a Pásztorok,
bármennyire is távoliak a Puszták,
s zengenek dicsőítő éneket,
és lobog, lobog Betlehem felett a csillag fénye,
csepp tejjel szája sarkában alszik a Kisdéd,
a jászolban arany, tömjén és mirha,
benne a hit, hogy rád találtak,
és szól, és szól, és száll,
és száll Pásztorok dalának
hűséges éneke, Heródes-hitek helyett.

(Háromkirályok: természetesen a napkeleti bölcsek.)

Országos Széchenyi Könyvtár

A HERCEGSZÁNTÓI MADONNA

(Erikának, Krisztának, Nórinak, Szandrának)

Acélsendjeid
között csupán
a szél motoz.
Hallgatag
álmaimban
átölelsz.

Acélsendjeid
között csupán
a szél susog.

Levélnyi léttel
állok előtted.
Nézel.
Nézlek.
Sorsom
mosolytalanul
sajog.
Nem emelnek fel
angyalok:
kezem
kezedhez
nyújtánám
a harmadik nap
hajnalán.

Országos Széchényi Könyvtár

ARCHAIKUS KARÁCSONYI ÉNEK 1402-BŐL

...és eljő a negyedik angyal
...és fény gyúl a negyedik gyertyán
...és próféták jövendölése
hitté válik eme roskatag,
lélekhasító hazátlanságban,
mikor jő a negyedik angyal,
a fényhozó – és fényfolyó gyúl,
és Jézus világossága ég
a könnyet ringató szemekben,
mikor jő: a negyedik angyal...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Országos Széchényi Könyvtár

HÚSVÉT UTÁN

Virágvasárnapjaink barkátlanok.
Csendes a Kert, hallgat a Hegy.
Júdásaink szűkölve halnak.
Szállást sohasem adnak
egyetlen igaznak; s távol
az emmauszi út.....

LÁNG-HIÁNY

A Kisdéd már világra jönne itt:
nem nyílik ajtó és nem mozdul kilincs.

Miért fogadnának be egy idegent?

Szótlán tekintet, néma kéz, tett-bilincs,
hiányzik szívükből a láng, a hit.

...akarnak.

Vannak, akik nem
tudják mit.....
Mások mindent
maguknak.....
Néhányan a minden,
s a semmi szálai
között fennakadtak.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

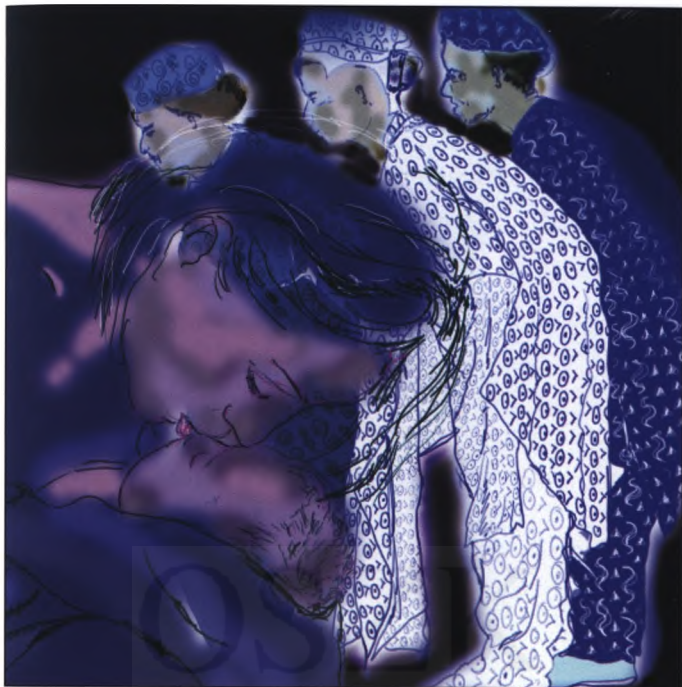
VILÁGOK TALÁLKOZÁSA

Angyalszóra a pásztorok
fel is kerekedtek,
betlehemi éjszakában
dalt dúdolva mentek.

Üstökös híz hosszú csóvát
fenn a magas égen,
vezeti a három bölcset
éjjelek csendjében.

Terhet hordó tevék hátán
arany, tömjén, mirha,
amott meg a pásztoroknak
vállán egy-egy birka...

Napkelet és napnyugat most
ekként találkozik:
térdet, fejet meghajtanak
pásztorok és bölcsek,
igaz szívvel így hódolnak
egy szebb jövőendőnek.

Օրացույցի ձևաչափի փոփոխում

FENYŐ-ÁLOM

A
fenyő
még alszik,
karácsonyt
álmodik, növesztve
tűleveleit múlandó,
meghitt csodáknak, a hitnek, a játéknak,
gyermeki vágynak, reménynek,
hogy csillagszórós éjszakák köszöntenek
a kis gyufaárus lányok kicsinyke
álmaira, amikor nagyanyók keze valóban ölel,
nem lobban el a gyufa lángja,
s örök marad a megőrzött csöppnyi fény,
legalább most, a hópihék táncai között, a napkeleti
bölcsek féltő álmaiban, a pásztorok báránykás
csendjében, a puszták
angyal-hírében, fellobbanó igazságainkban; talán eljön
a szép jelen, a szép csillag, s szép napunk támad,
mikor az egyetlen igaz ad hitet
e tékozló világnak, hiszen karácsonyaink
fényét a húsvét
hitével koronázzuk.

Országos Széchényi Könyvtár

EGY GYERMEKKORI KARÁCSONYRA

Világra jött a kiscsikó.
– Nézd meg, fiam! – szólt nagyapó.
Selymes karácsony-este volt,
büszkén követtem nagyapót.

– Nem látta senki kívüled,
simogasd, szeresd, így kívánj
nékik is boldog ünnepet!
Könnyű pelyhekben hullt a hó.
Anyjához simult a csikó.
Betlehem-istálló-meleg...,
nem űz ki senki tégedet...

Hazáig számoltam léptem,
a csoda is elkísérjen...
Nytottam szobánk ajtaját,
szótlán néztem a csodát:
a csillag-játékú fát...
Csikó-örömmel, szilajul,
öleltem apám és anyám,
titkon mosolygott nagyapám...

...odakint pásztorok énekeltek.

* * *

LOVASSZÁNKÓ SZALAD, SIKLIK...
MESSZE ŰZ AZ EMLÉK,
GYERMEKKORI KARÁCSONYBAN
ÉN IS MEGPIHENNÉK!

Országos Széchényi Könyvtár

KARÁCSONYI MOZAIK

Minden csipkés,
minden fehér:
itt van a tél:
dér, zúzvara,
jég fátyola,
karácsony
csillámló
abrosza.

*

Nézd, odabent
gyertyafények,
pihés lángok
intőn égnek.

Országos Széchenyi Könyvtár

Üstökös-fény
és Betlehem,
csillagszórós
éjjeleken:
amikor a
karácsonyt
lelkembe
rejthetem.

Országos Széchenyi Kiállítás

KARÁCSONY-FOHÁSZ

Szemeinkbe gyűjtsünk mécsvirágot,
mindenek fölé vigyázó-álmot,
legalább ma, legalább egyszer,
ebben a pásztoros éjszakában.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Оранжевое настроение

LOMBOK ALATT

Mennyi csoda, mennyi emlék!
Azok a várva várt esték...
Lombok alatt szunnyad a park,
és fényben hallgat a város;
fűben a bogár is álmos;
madár zizzenti még az ágat,
fejét szárnya alá hajtja,
pőreségünk betakarja.

Rólunk álmodik az éjjel.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Оршагыч эркекчиги кичик куш

HULL A HÓ A KERTRE

Esik mindenütt.
Elfed országnyi szennyet.
Ne várj még tavaszt!

Hull a hó a kertre,
virág-csendekre:
ölelő, simuló,
fehér takaró.

Ráhull a hó a kertre:
éjjel-szikrákra:
ölelő
fehér takaró.

A kertre hull a hó,
kristály-szirom
fehér takaró.

Hó hull a kertre,
két örvénylő testre.
Fehér takaró.

Na'conxipánban mindig
hull a hó a kertre,
bár datolyák fáznak,
meg pálmák és kókuszok.

Hull a hó a kertre:
fehér takarónak.

Fehér takarónknak.

Orange Abstract by the artist

KANTÁTA

A Teremtés tételekben
a Lét egyetlen suhogó
zokogó prelűd

*

Két kőtáblán kapta Mózes
a Tízparancsolatot
Tíz ágra szétnyílt kezem
őrzi a mindennapot
Kezünk egymásba tört
körmein véreznek
a parancsolatok

Kezek tíz ágú féltésébe
zárom ujjaid

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Orangutan Anak-anak yang sedang bermain

ALKONYAT

Nedves fényben csillog az alkony.
Ruhámból levetem testemet:
fürdet tavaszi eső – és szemed.
Nedves fényben csillag az alkony.
Ruháját leveti a könnyű szél,
s az este illanó fényei szitálnak,
akácvirágok intenek a csillag-
-nyárnak.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Оршагыт эркештэги кызыл муу

FÉNYMADARAK

Száll az idő... csobban a Szajna,
fénymadaraknak tükre takarja...,
fénymadaraknak fénye a partja.
Száll az idő... az éj már átölel,
száll az idő... csened oly közel...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Оригинал: Александровский музей

FILLÉRES MAJÁLIS

Sörhasúak sört vedelnek,
asztalokat lefejelnek.
Szeretik a fejedelmek:
alattvalók elpihennek!

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Orang-orang sedang menikmati makan

CSAK...

(Két hangra)

Csak
kitagadni,
csak
megvetni,
verseinket
tűzbe vetni,
bennünk nem kell
megszeretni...

*

...odafönt,
hajnalok ormán,
felhők könnyéből
ha innál,
néha nyugtot is
aludnál,
odafönt,
hajnalok ormán.

Országos Széchényi Könyvtár

LILIOMFEHÉR

Liliomfehér átkot szór a csend:

AKI TÉGED FELSZAKÍTOTT,
AZ MOST ENGEM FELTASZÍTOTT.

Álljunk fel és kezdjük újra!

Hoppsza, hoppsza, hoppsza-hó,
ez az új tánc csudajó...

AKI NEKED EGYET MONDOTT,
AZ ÉNNÉKEM KETTŐT SZÓLOTT.

Hoppsza, hoppsza, hoppsza-hó,
ez az új tánc csudajó...

AKI EGYKOR VASRA VERT,
MOST TÉRDELVE ESDEKELT.

Hoppsza, hoppsza, hoppsza-hó,
ez az új tánc csudajó...

AKI EGYSZER BECSAPOTT,
AZ CSAK HAZUG MARADOTT.

Hoppsza, hoppsza, hoppsza-hó,
ez az új tánc csudajó...

HA TE ENGEM MEGSZERETTÉL,
EL MÁR SOHA NE ENGEDJÉL!

Hoppsza, hoppsza, hoppsza-hó,
ez az új tánc csudajó...

Liliomfehér átkot szór a csend,
fertőzött illatok fojtón ránk-
lebegnek; ássátok ki a hazug
virágokat

Országos Széchényi Könyvtár

GYERMEKDAL

Sose volt királyság, hetvenhét szer átok,
elmentek a megtagadott öreg királyok.
Mesét koholtak mindig maguknak,
nem akarták hinni a forradalmat.
Elmentek, akárkik, fordulj föl, királyfi,
cérna volna, selyem volna mégis
kifordulna, lánc, lánc, eszterlánc,
eszterlánci cérna, cérna volna,
selyem volna, ...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Országos Széchényi Könyvtár

SZISZÜPHOSZ

Vállunkon a szikla,
gördítjük fölfelé,
kopár a hegyoldal,
hatalmas a vonzás,
jaj, nehéz a kő is,
előlről kezdetjük
haj, a hegytetőig...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

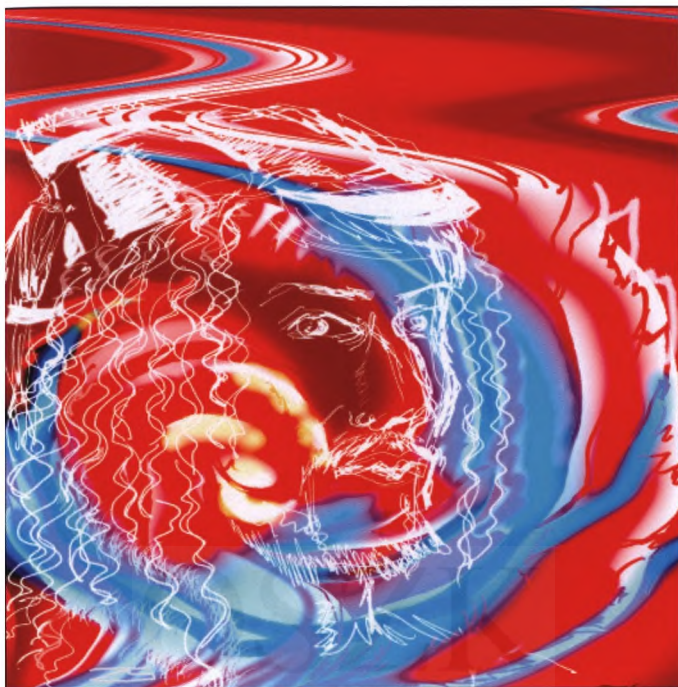

Жанр: портрет, натюр-морт

DÜRER-TÖREDÉK

...mert m e g m é r e t t é l :
zuhan a mérleg, és suhannak
pogány nyilak, sújt feléd a
kard. Szigony a kézben, s
gyilkoló öröm: a porban püspök
és polgár, az Apokalipszis
öldököl. Szemlél vagy óv az
angyal, ha mellette villámszórtá
ég... szörnyek állkapcsai között
a lét...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Chiragpatra Jyotshinayi Jaganji Patil

MUNKÁCSY

...benned az alázat: megalkuvásod
tövissel koronáztad; s mert jogarnak
elég a nád is béklyózott kezek között,
Pilátus előtt, alkuvó néped, halált
köpködött, s Bűnbánómagdolnák
hiába adták könnyeik, kínod latrok
közé feszített a Golgotára..., hát
vártál harmadnapi feltámadásra...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Մանգոյ շրջանի Բնիկ բնակիչ

CSONTVÁRYNAK

Cédrusok ölében, ha ringatóztál,
feltépted riadt-gyalázott sebeid.
Napváros ragyogása vigaszt kinek
adott? Zarándok voltál, s nem jöttek
messzi pusztából fáradt pásztorok.
Panaszfal sóhajt és vállal halál.
Vízesegek zubognak színektől
lobogó, tépett álmaidban, a vászon
kereszt-kínján, feszített mezőkön
őrült lángelméd tündöklő képei.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Ortağız Sazlınyň Kibiniň ýaň

KÖDBONTÓK

Ül, csak ül a fönti mélyen, kéken, remegésen,
világon, arcon, föl nem éred, át nem léped,
szét nem téped; bontod, bontom: foszlányonként,
zeneszóként, fémesen pendül, jár, perdül;
késen a késem: bontod, bontom, és motoz a
csontodban hordott fájdalom; ruhánkat vetjük,
vetkezünk: cipődet adod a szélnek, koppanva
lépked, szoknyádat a télnek, harisnyádat a
bohócnak: táncol meztelen igazságokon,
éggék ingedet rám adod, kombinédat a be nem
vallott éjszaka leányaira, bugyidat az éjszakára,
combjai közül ne hulljanak ki a csillagok, s az
alvók tömjéntelen tisztulásra ébredjenek,
mert csontokra hull, feszül riadt hideg, miközben
kovácsoltvas kézfogások melegítenek, s látom
melleden remegnek lépteid, én végignézek
te ruhátlan ígézet, s hordom a tiszta szálát,
nem hirdetek csodákat: álomképek helyett
körülnézek, miközben parányi cseppek
hajadba érnek: fénytörések..., s egyszer majd
megébredsz, s a mozdulatok egymáshoz érnek,
megérted: jönnöd kell, fel sem öltözöl:
körüljárunk: ködbontói az éjszakának, és
levetett ruhánk repedésébe vési rozsdáját
a köd, a köd, a ködös rém, a köd szürke madara;
mi átjárunk a házakon, át az éjszakákon:
bontod, bontom, kés perdül vállamon, sebem
szád enyhíti; bontod, bontom: foszlányonként,
akár az omló éjszakákat, metszett csillagokkal;

Országos Széchenyi Kiadó

hasítva vállamból kint, ölelésedből erő, te
nappal lánya, kedvesem: eljöttél erdőpartokon,
dús réteken, tótükrökön át, meg át, mert
megismernéd az akácillatos lombos éjszakát,
bár még nem tudod: tótükröm köddé vált, szobám
ajtaján meztelen kilincs; rám nyithatsz: én nem
változom, de látod, ködbontók járnak: pihenésre
nem vársz, hisz nem tiszta még a reggel...,
s ha visszatér a nyugtalan homály,
kopogás hallatszik az alvók ablakán.

PASSIÓ

– Csíkszereda, 1991. március 15. –

A szentmise véget ért...
Trattatta... Távoloról, halkan.
...menjetekek békével!
Trattatta... Közelebb.
Szemek. Szemek. Szemek.
Trattattattata. Egyre közelebb.
Rémült, rémült szemek.
Trattatta-trattattata. Mind közelebb.
Félelem. Félelem. Félelem.
Halált kereső tekintetek.
A templom falán átnéző szemek.
Félelem-szemek. Rémült-szemek.
Szemek. Szemek. SZEMEK.
Kitágult pupillák.
Halálra tágultak.
S a fejek felett még ott zeng,
visszhangzik: – Menjetekek békével!
Békével...vel...vel...
Trattatta, trattatta...
S a fejek felett már ott zúg
a trattattata... a trattatata... a tra...
Lapulnának önmaguk félelmébe,
rejtőznének a megváltó halálba,
de nem a félő félelembé,
mert trattatata... ta...
és még és még és még közelebb,
és dobhártyád repedne szét,
hát füledre szorítod a kezéd,
üldözött félelemmel nézel,

Скульптура «Звездный восток»

s valami-valami-valami meleg
csordogál az ujjaid között.
Rémülten rezzensz.
Kezeden stigmát érzel. Nézel.
Végigcsorog, végig, végig csorog,
csorog, csorog a...
Trattattata-ta-ta-ta-ta-dobol halántétkodon.
A szentély félhomályos gyertyafényében
a vérre gondolsz. Csorog, csorog, csorog.
Ratatatata. Ezt hallod.
Ezt féled hallani.
Látomások és kényszerképzetek
villódnak minden idegszáladon,
mert trattatata és ratatata...
és csorog és csorog...
és... látomások...
és kényszerképzetek...
és sebesültek és halottak
és templom és vér és halál
és menjetek békével.
Békével. Amikor háborúval jönnek?
Békével. Háborúval.
Bé-ké-vel-há-bo-rú-val.
Bé-ké-vel-tra-tta-tta-ta-
há-bo-rú-val-ra-ta-ta-ta-ta.
A koponyák hegyén a megfeszítettek.
Menjetek békével!
Az Úr békéje legyen veletek!
Veletek. Velünk. Mindenkivel.
A látomás véget... véget... véget... ért.
A templom padjaiban lapuló félelem.

Mozdulatlan élet.
...mert élni akar.
S azok odakint? Kint-kint-kint.
Kik ők... és mit akarnak?
Trattattata a torony körül
és remeg és remeg az Isten háza
és remegnek e házban az emberek.
Trattattata – aztán távolra húz.
Trattatta – aztán elmegy.
A harmadik még fenyeget:
trattattata-ta-ta-ta...
és a harmadik is elrepül...
el... el... elrepül...
A csend nem hihető.
A némaság hihetetlen.
Lassan e-mel-ked-nek-a-fe-jek.
Egymást kereső tekintetek.
Szemek. Szemek. Szemek.
Kérdések a szemekben.
Kérdések... Kér-dé-sek.
A szentmise véget ért.
A félelem is?
Menjetek békével!
Békével?
Mindenki feláll.
Az Úr békéje legyen: Veletek.

SZEREPEINK

Színész vagyok, játszanom muszáj,
lehetőségem a színpad, függöny-határ.
A publikum sír vagy röhög,
diktálják éretlen ösztönök.
Lehet bennem súlyos a bánat,
a nézők nevetésre várnak.

Színész vagyok. Ember csupán,
egyensúlyom kihegyezett,
nehéz emberségem csúcsán.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Orange Secondary School

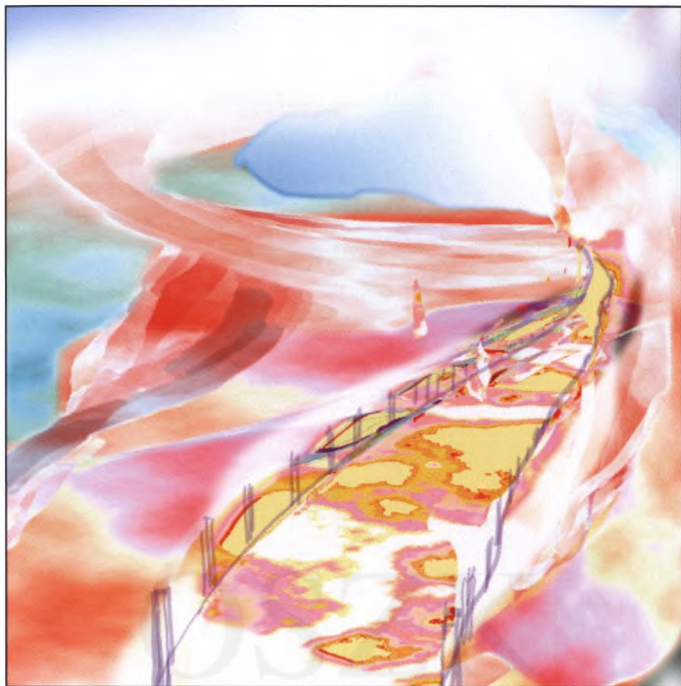
ZÁTONYOK

Nem a feltétlen halált,
nem a kénytelen megadást,
nem a víztépte roncsokat,
nem a szakadt szavakat.
nem a húrokon remegést...

Nem a szirt, és nem a zátony,
nem a délibábos távol,
ringatja halálod, ha csended
zátonyát egyszer megtalálod.

Homokból rajzolj mindenséget,
s ha szél borzolja álmod, majd
józanul ébredsz, de megpihentél,
és zátonyról lépve messze jutsz.

Országos Széchényi Könyvtár

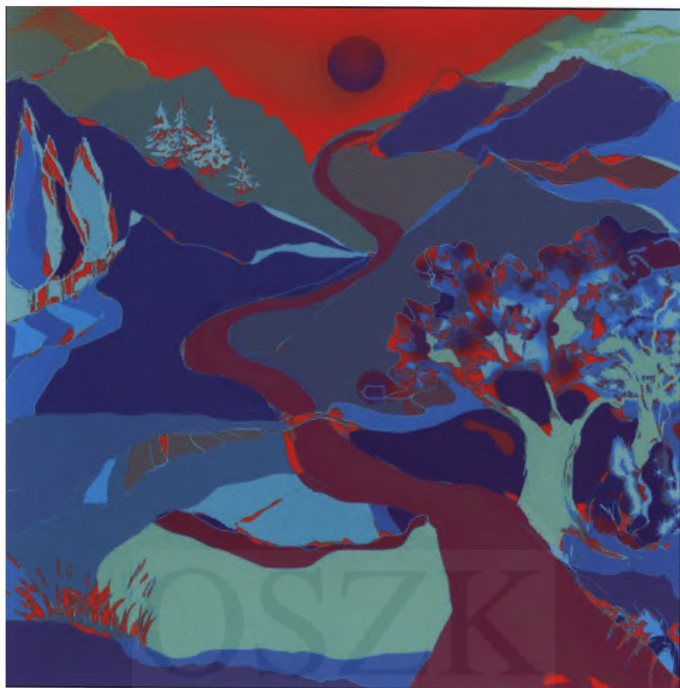
Országos Széchényi Könyvtár

MINT HEGYEKEN...

Élünk a világ
arcai közé
zárva és nincs
figyelmeztető
tábla: Vigyázz a
kőomlásra

BRECHTI SÍRFELIRAT

Amott egy jópofa
halott,
éltében egyszer jól-
lakott.

Országos Széchényi Könyvtár

TÖRTÉNELEM

Sokszor ismételt, kimondott szavak motoznak bennünk. Ismerős, megszokott jelentést hordoznak. Eredetüket kevesen kutatják. Aztán megállapítanak valamit. Pontosan. Szakszerűen. Belső tartalmaikra ki gondol? Szó. Szó: hangalak és jelentés kapcsolata. Kölcsönösen felidézük egymást. Hagyomány-teremtette valóság ez. Félre a rögtönzött nyelvészettel! El a hagyománnyal is! Bontsuk fel a szót!

T Ö R T É N E L E M !

Először a történi jut eszünkbe. Azután a velünk. S legősibb őseinkkel, hiszen ők is mi vagyunk. Szakítsuk szét! Ahogy tépett bennünket...

TÖRTÉNELEM.

TÖRT: matematikai fogalmaktól függetlenül, de hányszor!

ÉN: aki részese vagyok. Te is!

ELEM: része valaminek.

Részese akaratlan; része kéretlen.

Tehetetlenül, mert kiszolgáltatottan.

Tört. Tört-én. Én. Én-elem.

Történelem.

Történi velem. Veletek is.

Стихотворение "Вечный свет"

RIADT ÉNEKEINK

(Múltzajok...)

Ijed, riad az ének!

Én ily korban élek?

Harsogják a vének!

...és szavak riadnak
bennem...

Megváltásod három
obulus...

Onnan már nincs visszaút!
Szemeden-szádon egy-egy
obulus...

Jobb a szótalán halál?

Versemre feszülj fel hát,
te, szavakra szegezett
igazság!

Mert másként
ijed, riad az ének!

Én ily' korban élek

Orangutan (Zooanthropi) karya Rudi

HAJNALODIK...

Látjátok, feleim?

...isa, por es hamu...

Látjuk!

Ki tengeráradatban,

ki zivatarban,

ki kitépett nyelvvel,

ki feledett renddel,

ki ember nélküli csendben,

ki magában az árban,

ki a sorsszorításban,

ki

Széchenyi koponyacsontjában,

Radnóti tarkón-lőtt szavában,

Rákóczi Rodostó-magányban,

Kossuth-eszmék viharában,

az ugarban, gazban, fagyban

számozott parcellákban,

konceptiós hangzavarban,

mikor ítélő s elítélt azonos

félelmet ringat, mikor nem

tudod, lángol vagy pirkad

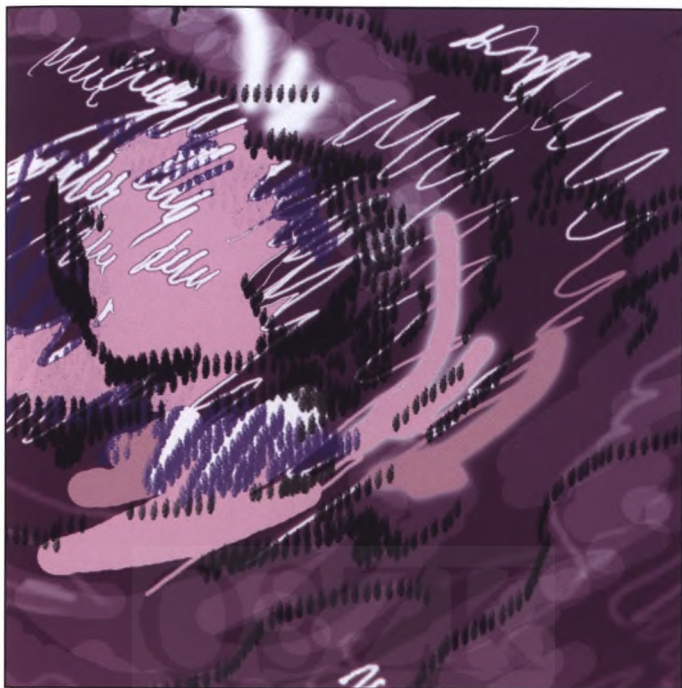
utolsó hajnalod, akkor,

akkor hová vesztek a szavak...

...isa,

por,

es hamu...

Стиль: Современный дизайн

TORONY-ÁRNYÉKOK

Jedikula csendjébe zárva kárhoztatom
magam héttornyú magányra.
Lánccsörgés, rabbilincs nem jajong a mélyben,
Bálint úr sem sóhajt szikla-börtönében.
Félhold árnyékában, héttorony-magányban,
múltunkat keresem hallgatag homályban.

NEKEM

Járnom kellett a Héttoronyban,
Török Bálintért fohászkodni,
énekek bilincset
emlékére tenni.

Orange and purple castle

RODOSTÓBAN

Amott a tenger-végtelen,
emitt a kert-hazányi csend.
Odabent levelet ír Mikes.

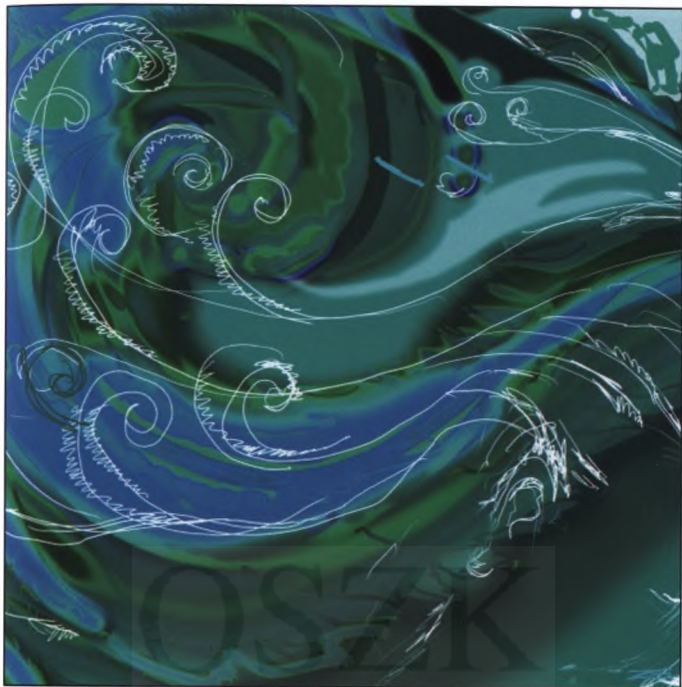
A fejedelem kakukkról álmodik,
és vágyát tudja a hű deák.

Ezernyi madarat varázsolna:
csupán könnyei hullanak.

TENGERRE NYÍLÓ ABLAKOK

Rodostó-álmok,
Rákócziak, Mikések
emlékein tapogatózva
jár a lélek.

Vibráló opál a tenger:
végtelen-kék-halál.
A tengerre nyíló
ablakok mögött is
véges a lét

Оригиналы документов

TÖREDÉK

Kiálts rám tépő nyugtalanság!
Mondd el nekem a térbe zárt időt!
Miközben elindulok a döntő harcra,
hisz' naponta keltek éji nyugvót,
s őrzök ki nem mondott utolsó szót,
mit megtartok józan-magamra.

MÓZES SZOBRA ELŐTT

Szólj meg, Mózes!
Hajítsd közibénk kőtábláidat:
az aranyborjú-akarat ismét
igévé fogant.

A földet láttad! Elég volt látnod?
Magasról távoliak az álmok.

*

Indulatod nyomát testén látom,
várom, vesd közénk, Buanarotti:
kalapácsos fájdalom igazát...

Ráchel és Lea bólínt szavaimra

Orangutan (Jember) dan burung

CSENDET, HOLTAKAT TEMETNEK, HARANGOZNAK

Utam határtalan: keresem két pont között a
biztos végtelent

*

Kövek fogságában a csend csobbanásonként
széttörik

*

Nem-megyek-a-túl-partjára,
nem-ülök-a-ladikjába
Rézgarasért-meg-nem-váltom,
rézgarasom-kilyukasztom
Utam-árát-nem-adhatom,
garasomat-vízbe-dobom

Nem-megyek-a-túl-partjára,
nem-ülök-a-ladikjába
Kövek-közé-voltam-zárva,
nem-mehetek-túl-partjára
-rézgarasom-kilyukasztom-nem-
adhatom-vízbe-dobom
-meg-nem-váltom

-ladikjába
-túl-partjára
-nem-megyek
-nem-ülök

el/megyek/én/ti/tőletek
innenső/part/utam/fája

legfelsőbbik/ágon/fáznak
egyenes/szálú/csillagok
ágakon/könnyű/szél/inog

Országos Széchenyi Kiadványdíj

letörtek ágak is

eljössz-é a levélágyba
éjszakánként velem hálni
eljössz-é, mint engemet, ha
csontodat át vad szél járja
befogad-é ágyéknak
tűzvirága...

fa alatt, zúzott földön
testek leterítve

mégsem-megyek-túl-partjára

A halottakat kiharangozzák, a csendet eltemetik
-nem-ülök-a-ladikjába,
nem-megyek-a-túl-partjára
SZÖKÖTT
PRÓFÉTÁK
NEM
ÉNEKELNEK
-nem-adhatom-meg-nem-váltom-
kilyukasztom-vízbe-dobom
utam-árát-garasomat-
rézgarasért-rézgarasom

Csendet temetnek,
holtakat harangoznak.

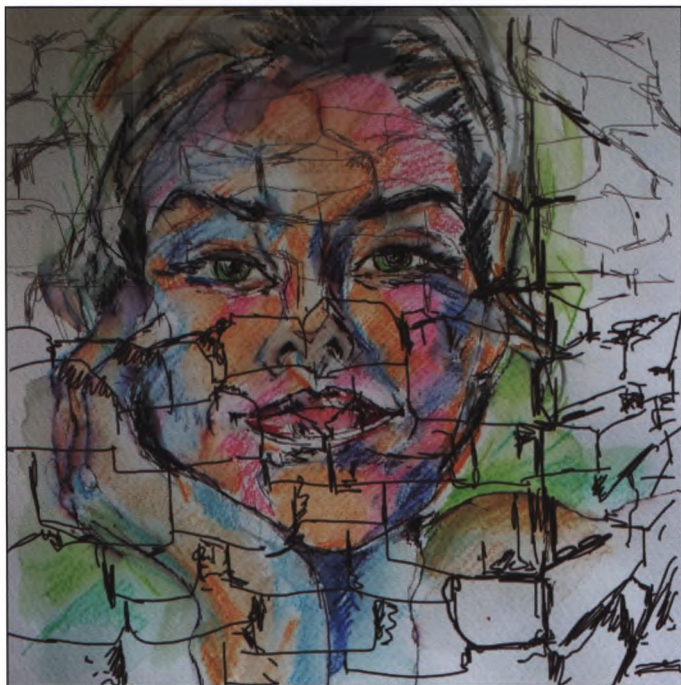
SZÓLOK.

(1971)

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

A FALJÁRÓ

Nézed. Pont. Nézőpont. Hol állsz és hova nézel.
Mi az innen – és mi a túl. Mi tép beléd vadul...
A szél, a fény, a kék; s hullik rád a mocsok, a szenny,
s így már nem is tudod, hova menj – vagy maradj.
A falon innen? Túl? Maradni okosabb? Áttörni
falakat, hazug szavakat, magadat, téglát, betont
és politikát, álnok vitát, szemforgató ócskások
hatalmi titkát – talán rombolt falakból rakni
kalitkát; magadnak talmi biztonságot, hisz
megváltani te sem tudod ezt a céda világot...

KŐ A TÜKÖRBEN

Kép. Játék.

Amíg kép: játék.

Amíg csak kép:

fordított játék.

KŐ A TÜKÖRBEN.

TÜKÖRKÉP-TÜKÖR.

Aztán szilánk.

Tört-tükör-kép.

Képtükör.

Kőtükör.

Szilánkok.

Tükröznek.

Fájnak.

Hasítanak.

Tükör-kép.

Tükör-kés.

.....

Csend.

Оригинал: Александровский институт

IKAROSZ

EZ EGY VILÁG A MESSZI TÉRBŐL,
ÉS TÁVOLI, MINT A TEJÚT,
MERT KILÉPETT A FÖLDI LÉTBŐL:
HIHETETLEN, DE VISSZAJUT.

IDELENT MADARAK VACOGNAK,
DERES CSÖND DERMEDT ÁGRA ÜL,
MESÉK CSODÁI ÖSSZEROGYNAK...
ÉS SZÍVÜNK EGYRE NEHEZÜL.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Orangutan di hutannya

HATÁRTALANUL

Túl mindenen,
ahol már a
végtelen is
el-megpihen,
zúzos november
ködében
az óceánnál...
A víz nem kérdez,
lágyan átölel,
és a múlt bezár,
többé nem felel.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Оригинал произведения в сети нет

MARGARÉTA

Kezek csendje:
szirom-ölelés.
Fehér ujjak
között sárga Nap.
Te légy a holnap,
s a ma is te vagy...

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Орнитологический музей РАН

KANKALIN

Még a szirteken
hó ragyog.
Még az egeken
csillagok.
Még a szavakon
fagy vacog.
Még én is csak
hallgatok.
Már szirmaid
bonthatod,
bár hó ragyog,
bár csillagok,
bár fagy vacog,
bár hallgatok,
már szavakat
bonthatok,
és tevéled
a fény is
felragyog...

Ornithoglossum sp.

HÓVIRÁG

Harangcsendek.
Hószirmok.
Hószavak.
Életre
rejtező,
tavaszra
ébredő,
harangszavak.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Снежный колокольчик

AZTÁN KÖRÜLÁLLNAK

(Ma már biztosan nem aktuális úti Írónia...)

Az autóbusz megáll
Kiszállnak Ez a tizen-
hetedik századi... Csett.
Mennünk kell tovább
Mennek Megfizették
A karám körbezárja a
vágatás lehetőségét
Csett. A nyerítés elszáll
Felülne Talán ledob Ül
Melléáll Csett. Nézed
őket Aztán körbeállnak
Csett. Így marad vigyorod
Szabadprogram Hatkor a
busznál Áruházak Ezt vedd
meg Felpróbálom Csett.
Cuki ez a bugyi Megveszem
Pénz Édes a krémes Csett.
Hat. Nézd Meg ezt is Nézd
Te is Csett. Haza kell
indulnunk Még egy közös
vigyor Csett. A film is
elfogyott...

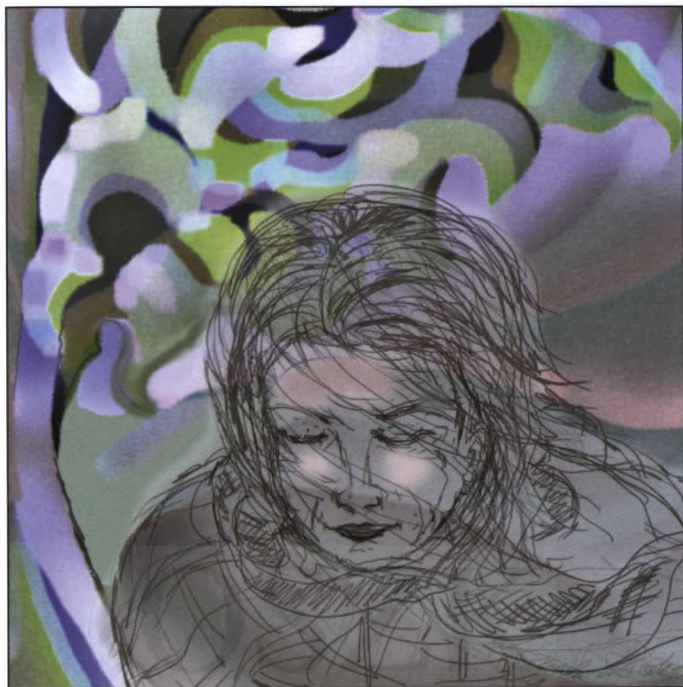
Свадьба в Японии

ÁLOMHOLD

Nincs Hold a sivatagban,
csak kopár korom.
Magányosan kortyolom
hazulról hozott borom...

isteni fáraóknak
piramisa tövében.

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Ornament: Zvezditsya Kichy rai

KÖNNYED, NYÁRI VERS

Lágy fények, vízpart, Balaton,
kellékek nyári alkonyon.
A holdfény hiányzott talán,
mikor a vízbe ment a lány.

Ruhája: miben született;
(nyár-meleg mindent levetett):
s formás formákkal formáltan
járált e nyári világban.

Vízbe szállt, mondtam az elébb,
kis kíváncsi nádi veréb
fél szemmel, titkon kilesett...
(szerencse, vízbe nem esett).

Mindkét szemét kinyitotta,
mily szép látvány, azt csipogta;
ám e mesés hangulatban
víz csobbant a partoldalban.

S ettől a pillanattól már
fodrozódott a vízhatár,
hiszen a fiú meg a lány
teste gyönyörű szép talány...

Geometrische Strukturen in der Natur

ŐSZI ESTE

Esik, sír a fák teste,
figyel villámos este.

Éjszaka rezzen; mennydörög,
kugliznak kósza ördögök.

Mennydörög, csak mennydörög...

Ostoros fények cikáznak,
fénylenek vetkező fáknak.

Szél roppant gyöngé ágat,
földre vet neki ágyat.

Éjszaka rezzen, mennydörög,
kugliznak kósza ördögök.

Országos Széchényi Könyvtár

Mennydörög, csak mennydörög...

Levelek hullnak, mint hópihék:
csodálja villámos őszi ég.

...és odabent az emberek
szerelemnek keserednek...

Ruhák repülnek, szállnak:
szélcsendek madarának,

Görögösök szociális kényái

élnek: életnek, halálnak,
borzongató őszi mának.

Hiszik: egymásra találnak.

Nekik már tavasz van: tavasz!

VERS-JÁTÉK, ŐSSZEL

Nap ragyog, még Nap ragyog,
fényörömben ballagok.

Ősz szikrázik hajamban,
verselgetek magamban.

Nap ragyog még, Nap ragyog,
fénykörömben angyalok.

Cirógatják fejemet,
meghallgatják versemet.

Nap ragyog még, Nap ragyog,
szikrák között arcotok.

Fény gyullad a szememben,
tűz lobban a versemben.

Nap ragyog még, Nap ragyog,
fényörömben ballagok.

Стилизация, выполненная в цифровом формате

FÉNY-JÁTÉK SZŐLŐLEVÉLEN

Fény fut a fényen
fény fut az égen:
szőlőlevélen.

Szőlőlevélen,
fény fut a fényen,
fürt-rejtekében,
érett a szem már,
zöld hűvösében.

Hajlik a hegy most,
fürtjeit bontja,
hullanak fények,
égről a porba.

Hajlik a lány már,
rezdül a melle,
fürtönként hullik
vágyam a csendre.

(Tréfál az ég is,
felhőkkel játszik,
könnyű szellővel
eső cicázik.
Szüret kapuja
tört sugarakból,
ível az égre
szivárvány-napból.)

Csordul a must és
hordók is telnek,
távol-időnek
forrva üzennek.

Alkonyi fény még
szítál az égen,
utolsót játszik
szőlőlevélen.

Szunnyad a hegy már
csend hűvösében...

TARTALOM

Beköszöntő	5
Fénykorona	6
Cédrussá válok	8
Számkivetett	10
Fénytelen	12
Iskariótiak	14
Harmadnap	16
Éjjel	18
Hétköznapok	21
Heródes-hitek helyett	22
A hercegszántói Madonna	24
Archaikus karácsonyi ének 1402-ből	26
Húsvét után	28
Láng-hiány	28
...akarnak	29
Világok találkozása	30
Fenyő-álom	32
Egy gyermekkori karácsonyra	34
Karácsonyi mozaik	36
Karácsony-fohász	38
Lombok alatt	40
Hull a hó a kertre	42
Kantáta	44
Alkonyat	46
Fénymadarak	48
Filléres majális	50
Csak (Két hangra)	52
Liliomfehér	54
Gyermekdal	56
Sziszüphosz	58

Dürer-töredék	60
Munkácsy	62
Csontvárynak	64
Ködbontók	66
Passió	68
Szerepeink	72
Zátonyok	74
Mint hegyeken	76
Brechtí sírfelirat	76
Történelem	78
Riadt énekeink	80
Hajnalodik	82
Torony-árnyékok	84
Nekem	84
Rodostóban	86
Tengerre nyíló ablakok	86
Töredék	88
Mózes szobra előtt	88
Csendet, holtakat temetnek, harangoznak	90
A faljáró	93
Kő a tükörben	94
Ikarosz	96
Határtalanul	98
Margaréta	100
Kankalin	102
Hóvirág	104
Aztán körülállnak	106
Álomhold	108
Könnyed nyári vers	110
Őszi este	112
Vers-játék, ősszel	114
Fény-játék szőlőlevélen	116

OSZK
Országos Széchényi Könyvtár

Tördelés: Zámbo József

Készült a Croatica Kiadó nyomdájában
Felelős vezető: Horváth Csaba

Devecsery László és Wéber Zsóka

JÓZSEF ATTILA-DÍJ, 2019

